

Avalikult kooskõlastusringilt laekunud tagasiside

	Esitaja ja märkuse sisu	HTM
1.	Eesti Linnade ja Valdade Liit (kooskõlastatud märkustega)	
1.1	<p>Hetkel koosneb lasteaiaõpetajate töjõukulude toetus kahest komponendist, millest üks on lapsepõhine toetus ja teine tasandustoetus. Saku, Harku, Kuusalu ja Vormsi vallad saavad lasteaiaõpetajate töjõukulude toetuseks ainult lapsepõhist toetust ja on sarnaselt ebavõrdses olukorras võrreldes teiste Eesti kohalike omavalitsustega. 2026. aastal on lastehoiu ja lasteaia õpetajate töjõukulude toetus toetusfondist 16 miljonit eurot, millest 6,8 mln eurot on lapsepõhine toetus ja 9,2 mln eurot tasandustoetus. Näiteks Saku valla puhul on 2026. aasta toetuse arvestuse aluseks olevaid lasteaialapsi 808 ja tasandustoetuse summa on 0 eurot. Samas makstakse näiteks Rakvere linnale 809 lapse puhul tasandustoetust 68 056 eurot ja Elva vallale 787 lapse puhul 204 703 eurot. Eelnõu seletuskirjas on lõik: Lõike teises lauses sätestatakse, et toetuse ülejäänud vahendid jaotatakse proportsionaalselt valla või linna territooriumil elavate munitsipaal- ja eralastehoidudes ning munitsipaal- ja eralasteaedades käivate laste arvule. Sättega kirjeldatakse, kuidas lisakulude osaliseks katmiseks raha eraldatakse. See arvestus on lähtuvalt kehtiva toetusfondi määruse regulatsioonist tehtud 2017 aasta põhjal. Seda osa makstakse eelmise aasta mahus, sest see ei muutu. Võrreldes 2017. aastaga on olukord muutunud ning seetõttu teeme ettepaneku leida 2027. a riigieelarvest täiendavad lisavahendid, et tagada kõigi kohalike omavalitsuste rahastamine võrdsetel alustel.</p>	<p>Selgitame. Alusharidusseaduse muutmise eelnõu eesmärk on tuua õpetajate töjõukulude toetuse jaotamise aluseks olevad arvnäitajad seadusesse. See on vajalik, kuna riigieelarve seaduse § 48 lõige 5 tunnistatakse 1. jaanuarist 2027 kehtetuks ning toetuse jaotamise õiguslik alus peab edaspidi olema seaduses, mitte toetusfondi määrukses.</p> <p>Oluline on rõhutada: muudatusega ei muudeta toetuse eesmärki ega seniseid jaotuspõhimõtteid. Toetus jätkub samadel alustel nagu seni – sh jääb muutumatuks laste arvu alusel jaotatav osa ning eraldi fikseeritud osa, mis on välja kujunenud varasemate poliitiliste otsuste tulemusena.</p> <p>Seetõttu ei ole võimalik käsitleda ELVLi ettepanekut muuta toetuse sisulist jaotuskorda või eraldada lisavahendeid kõikide KOVide võrdsemaks kohtlemiseks selle eelnõu raames. Eelnõu ülesanne ei ole rahastamismudelit ümber kujundada, vaid tagada õigusselgus pärast RES § 48 lg 5 kehtetuks tunnistamist. Kas ja kuidas riigieelarves tulevikus täiendavaid vahendeid leida või toetuse struktuuri muuta, kuulub riigieelarveliste otsuste ja valitsuse poliitiliste valikute valdkonda ning ei ole käsitletav selle tehnilise seadusemuudatuse käigus.</p>
2.	Justiits- ja Digiministerium (kooskõlastatud märkustega)	

2.1	<p>Eelnõu § 1 punkti 1 kohaselt muudetakse alusharidusseaduse (AHS) § 46 lõikes 2 sätestatud toetuse andmist puudutavat regulatsiooni. Seletuskirja kohaselt on muudatuse eesmärk täpsustada, et toetuse andmine sõltub riigieelarves ette nähtud vahenditest. Samuti on seletuskirjas öeldud, et tegemist on normitehnilise muudatusega, millega viiakse säte kooskõlla riigieelarvelise rahastamise üldpõhimõtetega. Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul ei ole kavandatud muudatuse puhul tegemist tehnilise täpsustusega. Kehtivat AHS § 46 lõiget 2 saab tõlgendada selliselt, et kohalikul omavalitsusel on igal juhul õigus toetusele. Kavandatud muudatused lisavad toetuse saamise tingimuseks, et toetust antakse võimaluse korral. Seega mõjutab kavandatud muudatus sätet sisuliselt ning võrreldes kehtiva sõnastusega kitsendab toetuse saamise võimalusi. Justiits- ja Digiministeerium palub täiendada seletuskirja selgitustega selle kohta, miks on tarvis sätestada kohaliku omavalitsuse toetuse saamise lisatingimus.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu sõnastust täpsustatud. Täiendatud seletuskirja.</p>
2.2	<p>Palume arvestada kooskõlastuskirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõjuhindamise kohta.</p>	<p>Võetud arvesse.</p>
3.	<p>Rahandusministeerium (kooskõlastame eelnõu tingimusel, et seletuskirja täiendatakse ja sellest on võimalik leida vastused järgmistele küsimustele)</p>	
3.1	<p>Kui palju on 2026. aasta eelarves lastehoiu ja lasteaias töötavate õpetajate tööjõukulused planeeritud?</p>	<p>Selgitame: 2026. aasta aastal on alushariduse õpetajate tööjõukulude osaline riigipoolne toetus planeeritud jätkuvalt olemasoleva toetusfondi meetmena mahus 16 mln eurot. Eelnõuga toetuse suurust ei muudeta ning riik ei kata kohalike omavalitsuste tegelikke tööjõukulusid, kuna alusharidus on kohaliku omavalitsuse vastutus. Toetusfondi vahendid on mõeldud KOVide toetamiseks üldise rahastamissüsteemi osana ning nende kasutamine ei ole otseselt seotud konkreetsete ametikohtade või töökohtade kulupõhise katmisega. Seletuskirjas on antud summa märgitud lk 3 lõik 3: Alates 2024. aastast on alusharidusõpetajate tööjõukulude toetus 16 mln eurot.</p>

3.2	Millise ministeeriumi eelarves kajastatakse lastehoiu ja lasteaias töötavate õpetajate tööjõukulud alates 01.01.2027. a?	Arvesse võetud: Seletuskirja lk 3 kolmandasse lõiku on lisatud lause: 2027. aasta ja järgnevate aastate riigipoolse toetuse suurendamine või muutmine on valitsuse poliitiline otsus, mis tehakse riigieelarve koostamise käigus.
-----	--	--